

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
 ————— **Megjelenik minden vasárnap.** —————

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Szászváros.

A megyében, sőt erdélyben kevés olyan kis város van, amely a fejlődésre, a terjeszkedésre alkalmasabb és kedvezőbb viszonyokkal, feltételekkel bírna mint Szászváros. Földrajzi fekvése, régi ipara, kereskedelme, iskolái, közintézményei, lakóinak intelligenciája, gazdagsága, éghajlati viszonyai, gazdag vidéke, stb., stb. mind kitűnő feltételek arra, hogy Szászváros a fejlődésnek, a virágzásnak olyan stádiumba juthasson, hogy az európai modern kis városok sorában méltó helyet foglalhasson el.

Sajnos, de a több milliós vagyonnal bíró városunk nagyon elmaradt többi társaitól s ha a még pár évtized előtti nagy falut, Hát-szeget, avagy Szászsebes város fejlődését vizsgáljuk, hamar rájövünk, hogy e két kis városok közül az egyik időben tudta felismerni és értékelni azt, hogy városok fejlesztésére befektetett tőkék idővel milyen szépen kamatoznak, gyümölcsöznek.

Mult számunk vezető cikkében megírtuk, hogy a háboru utáni nagy harcra, amely gazdasági és kulturális téren lesz hivatva a háboru ütötte sebeket beheggeszteni s a szabad és gyors fejlődést biztosítani, már most elő kell készülnünk. A városokra nagy feladat vár, s Szászváros városára a megoldandó feladatok nagy sokasága várakozik.

Éppen ezért időszerűnek tartjuk a városi tanács és képviselőtestület figyelmét már most felhívni arra, hogy eme feladatok megoldását célzó tervezeteket, valamint egy alapos program kidolgozását már most készítse el. Az országos politikától teljesen távol álló városi párt megalakításának ideje is elérkezett. E párt lenne hivatva a tanácsot és képviselőtestületet eme nagy munkájában támogatni, ellenőrizni.

A tanács, a képviselőtestület alapos tanulmányozás után már most adjon programot, amelyben városfejlesztés leendő munkáját aprólékossággal meghatározva, a közvéleményt jó előre előkészítse a reformokra.

A megoldandó kérdések legsürgősebbjei kellő sorrendben legyenek feltüntetve s megoldás lehetősége pedig képviselőtestületi határozattal a kellő formákban költségvetésileg is biztosítható.

Nem célunk e cikk keretében részletezni mindezt, ami a város fogalmát megállapítja s éppen ezért csak nagyjában körvonalozzuk azokat a teendőket, amik megoldásra várva Szászváros szabad királyi várost a többi haladó, fejlődő modern városok sorába emelik s amik nélkül Szászváros továbbra is a mezővárosok nivóján fog maradni.

A fontosabb és sürgősebb tennivalók közé tartoznak: a vízvezeték és csatornázás kiegészítése, egy modern kórház, városház, vásárcsarnok, gőz- és kádfürdő építése, utcák rendezése, a rendőrség fejlesztése, bérkocsi szabályzat megalkotása, a vasuti állomásnak a város közelébe leendő áttétele iránti lépések megtétele s ha ez nem sikerülne, a vasutig terjedő utrész kövezése, aszfaltrozása és egy

közuti vasut létesítése, a városi erdők alaposabb és hasznosabb kihasználása, gazdasági, ipari iskolák felállítása, az ürszékek tisztításának végleges rendezése, a tüzoltás kérdésének fizetéses tüzoltók beállításával leendő rendezése, stb., stb.

Természetesen e feladatokat a befektetett tőkék és a megfelelő jövedelmezőség kellő biztosításával kell megoldani.

Három elég tőkeerős pénzintézet van városunkban s nem hiszük, hogy ezen pénzintézetek tőkékkel akár mint kölcsönzők, akár mint vállalkozók ne akarnának részt venni ezen alkotások véghezvitelében.

A háboru már nem tarthat sokáig, a végső győzelem s az ezt követő békekötés ideje rohamosan közeledik. Adja Isten, hogy mielőbb vége is legyen ennek a rettenetes vérontásnak, hogy a harci zajt váltsa fel a munka zaja, amelyből az általános jólétnek, megelégedésnek kell megszületnie.

Hogy a fent vázolt kérdések megoldása városunk iparára, kereskedelmére, idegenforgalmára milyen hatással lesznek — azt hiszük — felesleges külön kiemelni.

A városi tanácstól és képviselőtestülettől elvárjuk, hogy városunk fejlesztését, virágzását feltétlenül biztosító és előmozdító munkaprogramját mielőbb megállapítsa, kidolgozza s annak keresztülvitelére mindent elkövessen. Ugy legyen! *Ifj. Szántó Károly.*

¶ **A pénzbőség következményei.** (Budapesti tudósítónktól.) Egyik érdekes kísérő jelensége az állandóan emelkedő pénzbőségnek, hogy a nagy fővárosi intézetek egymással versenyezve, valósággal elárasztják a vidéki városokat kölcsönajánlatokkal. Míg a háboru első éveiben csak függő és rövid lejáratu kölcsönöket engedélyeztek a bankok, igen drága feltételek mellett, addig mostanában annyira mentek a kölcsönfeltételek enyhítésével, hogy négy és fél százalékos alapon 60 évre is szívesen folyósítanak községi kölcsönöket, vagyis olyan módon, mint békeidőben. Tekintve, hogy ezáltal sok város és község abba a helyzetbe került, hogy visszafizethette nyomasztó tartozásait, a kölcsönajánlatokat már annál is inkább igénybevétték, mert az új belügyminiszter és pénzügyminiszter e tekintetben nincsenek rigoróz állásponton. A városok tehát most szükséges intézményeik stb. relállítására budgetjüket újabb kölcsönökkel terhelhetik meg.

A közigazgatási bizottság ülése.

F. hó 10-ikén tartotta közigazgatási bizottságunk B á n f f y K á z m é r báró főispán elnökléte alatt rendes havi ülését, melyen a választott tagok közül H a j d u c z k y J ó z s e f, H o r v á t h K a m i l l ó dr., N e m e s J ó z s e f dr. és P o g á n y K á r o l y jelentek meg.

B á n f f y főispán első elnöklése alkalmából a bizottság üdvözlése után kéri annak tagjait, hogy az ügyek tárgyalásánál és elbirálásánál

a teljes igazságot, teljes pártatlanságot megőrizni igyekezzenek, viszont a maga részéről irányelvül állítja fel, hogy minden mellékteket illetően mindenkor igazságra és törvényességre törekedjék.

A megéljenzett főispáni megnyitóra P o g á n y Béla alispán, mielőtt havi jelentését előterjesztené, üdvözlöi B á n f f y főispánt, ki először szerepel a bizottságban. Készségesen biztosítja, hogy hivatalos ügykörében a bizottság önzetlen támogatásában részesíti. Kéri a főispánt, hogy a vármegye közigazgatását jóindulatával tisztelje meg.

A havi jelentés során a személyi ügyek köréből bejelenti, hogy B o r b á t h Vilmos árvaszéki elnök hosszabb szabadságot vett igénybe. T ö r ö k Á r p á d puji főszolgabírónak a mult ülésen bejelentett nyugdíjazásával kapcsolatban megemlékezik nevezett királyi kitüntetésének ünnepélyes átadásáról. Fölhasználja az alkalmat az alispán, hogy erről a helyről is az ünnepelt főszolgabíró iránt közhasznú hivatalos működéséért érzett elismerésének kifejezést adjon.

A módosított termésrendelet értelmében az Országos Közéltelmezési Hivatal Elnöke engedélyt adhatott arra, hogy az ellátatlanok indokolt esetben lakóhelyükön kívül is beszerezhessenek gabonát. A fölterjesztett kérésekre a napokban érkezett meg az O. K. H. elnökének leirata, amely elismeri, hogy az érdekeltek egyéni szempontjából méltányos volna a kérelmek teljesítése, mindazonáltal azokra a nagy érdekekre figyelemmel, amelyek a hadsereg és egyéb közszükségleteknek gabonával való zavartalan ellátásához fűződnek s amelyek veszélyeztetése nélkül a vásárlási jognak kiterjesztése el sem képzelhető, a vásárlási körzetet nem tágíthatja. A községi lakosság tehát csupán a saját községében vásárolhat, ha ott nincs elegendő készlet, hatósági ellátást vehet igénybe. Egyébként jelenti, hogy az előirt átvevő bizottságokat megalakította, azok nemsokára megkezdik működésüket. A bizottságok közvetítésével az ellátatlanok a Haditermény bizományosától vásárolhatnak, de csak a lakóhely területén összegyűjtött készletekből.

A városi lakosság ellátása tekintében az O. K. H. álláspontja nem olyan szigorú. A városi ellátatlanoknak megengedi ugyanis, hogy a gabona származási helyére való korlátozás nélkül a Haditerménytől szerezhessék be szükségleteiket. A polgármesterekhez intézett erre vonatkozó leiratában utasítja őket, hogy írják össze a szükségletet s jelentsék be a K. H. elnökének, aki egyszerre 3 havi szükségletet s minden 2 hónap elteltével újabb egy havit utal ki, hogy fennakadás ne legyen. A fejkvóta itt is 12 kg. szemes gabonának megfelelő liszt lesz. Amennyiben mindez megvalósul, a városi lakosság lisztellátása biztosítottnak tekinthető.

A vármegye szeptember havi lisztszükségletét a kormánybiztos 30 vagonban állapította meg s utalta ki. Minthogy ez fölülte kevés

volt, az alispán a kormánybiztostól újabb mennyiség kiutalását kérte, mire a kormánybiztos további 10 vagon lisztet utalt ki, főleg a városi lakosság és ipartelepék élelmezésére. A megfelelő szétosztásra az intézkedéseket megtette. Reméli, hogy a rendelkezésre álló készlet takarékos beosztás mellett fedezi a szeptemberi szükségletet.

A cséplési munkálatok befejezését a benzinhány késleltette, ami viszont az átvevő bizottságok működésének megkezdését gátolta. Ismételt előterjesztésére cséplési célokra egy tartány benzint utaltak ki. Megérkezése a napokban várható. Ezenkívül ugyanannyi petrolium szállítását is jelezték s így a cséplési munkálatok zavartalanul folyhatnak.

Közélelmezés céljaira előterjesztései alapján 30 mm. dán sajtot, 5 mm. szilvaizet, 10 mm. szalámit, 500 mm. cukrot, 1 mm. teát, továbbá 10 mm. rizskását Dévának és 10 mm. rizskását az egész vármegyének. A szalámi, rizs és teamennyiséget kevésnek tartotta s ezért újabb készletek kiutalását kérte, mit a K. H. készlethiány miatt megtagadott. A rizsre vonatkozólag megjegyezte a Hivatal, hogy az nem tömegáru s abból az ellátatlanokat nem kell egyformán részesíteni, hanem elsősorban gyermekek, betegek és tisztviselők igényei elégitendők ki.

A jövőre való gondoskodás érdekében előterjesztést tett burgonya, zöldségfélék (hagyma, káposzta stb.) kiutalása s a zsirszükséglet biztosítása iránt. Az eredményről annak idején számol be.

A megye részére kiutalt hadifoglyokból, katonai munkás osztagokból, lovakból elvonás a múlt hó folyamán nem történt. A nagy-szebeni hadbiztosságnak földmivelésügyi min. rendeleten alapuló megkeresésére a vármegye területén található szénafeslesek hatósági igénybevételét elrendelte. Az elszállítandó rekvirált széna fuvarozására a közérő kirendelése iránti intézkedések folyamatban vannak.

A bizottság az alispáni jelentést egészében helyesléssel veszi tudomásul.

Misinszky Vilmos tb. főjegyző Stefan Miklós rengeti bíró bűnügyét ismerteti. Jogerős bírói ítélet alapján a bizottság elmozdítja állásától.

Botka István pénzügyigazgató jelenti ezután, hogy jövedelemadóban 11.812, egyenesadóban 4.065, illetékben 12.885, szeszadóban 25.457, dohányban 18.726 koronával több, hadmentességi díjban 668 és fogyasztási adóban 2.510 koronával kevesebb folyt be, mint az előző év hasonló hónapjában.

Benkő András kir. tanfelügyelő a petrozsényi népiskolai állapotok tarthatatlanságát ismerteti. Az állami iskolák fönkrement tantermeinek gyors renoválására s a legszükségesebb felszerelésekkel való sürgős ellátására minden lehetőt megtett, fölterjesztései azonban elintézés nem nyertek. Elismeréssel emlékezik meg a Salgótarjáni Bányatársulat készségről és segítségéről a rendezés körül.

Itt Bánffy főispán tudomására hozza a bizottságnak, hogy személyes tapasztalatai alapján külön előterjesztéssel szorgalmazza a tantermek helyreállítási költségeinek kiutalványozását.

Ezután nagy jelentőségű kormányintézkedést ismertet a tanfelügyelő. Az oláh hadsereg betörésével kapcsolatos szomorú jelenségek-ből arra a meggyőződésre jutott a kormány, hogy a velünk szomszédos állam felé vonzódás szellemének beszivárgásával szemben az ország csak akkor nyerhet teljes biztosítékot, ha a határokon az állam maga veszi kezébe a népoktatást. Hazánk ezen kulturális körülményeinek megkezdése első sorban oly

helyeken mutatkozik legszükségesebbnek, ahol ép e hazafias szellem ápolására hivatott elemi iskolák tanítói szolgáltatják az ellenséggel való önkéntes eltávozással a hazaellenes magatartás tagadhatatlan bizonyítékát. A megyében Alkenyéren fordult elő ilyen eset. Ezenkívül a glodgilesdi községi tanító bizonyult olyan megbízhatatlannak, hogy a katonai hatóság letartóztatta. A kormány mindkét iskola államsegélyét elvonta s helyükbe állami iskola tervezését rendelte el. A bizottság egyhangu helyesléssel veszi tudomásul az intézkedést s törvényes hozzájárulását ez iskolák államosításához készségesen megadja.

Mahler Ignác műszaki tanácsos a közutak állapotáról számol be.

Apáthy Árpád dr., mint már többször, a vasuti közlekedési mizériákat teszi szóvá s rámutat arra a szinte tendenciózus irányzatra, mely Hunyadvármegyét a fővonalaktól s így többi között Kolozsvártól elvágni óhajtja. Indítványára a bizottság Nemes József dr. hozzászólása után elhatározza, hogy egy polgári személyforgalmat lebonyolító gyorsvonat vagy legrosszabb esetben még egy személyvonat beállítását szorgalmazza.

Candrea Valér dr. árvaszéki elnökhelyettes jelenti, hogy júniusi összeszámlálás szerint a központi árvaszék 1186 hadiárúrára ügyel fel. Ezek vagyoni ügyeinek rendezésére szorgalmas munka folyik s főleg a kiskorúakat terhelő adósságok kifizetése szép eredménnyel jár a felszökkenő értékű ingók eladása révén.

Meskó Aladár dr. vm. főorvos a tüdőveszes katonák hazabocsátása ügyében kiadott miniszteri rendelet következtében előálló helyzetnek a közegészségügyet rendkívül károsan érintő veszedelmeire mutat rá. Legkirívóbb ezek közül az, hogy a nyílt tuberkulózisban szenvedő katonákat is hazaengedik, holott különösen a mi viszonyaink között, ahol a beteg megfelelő elkülönítése nem vihető keresztül, ez kiszámíthatatlan következményekkel jár. A rendelettel szemben előterjesztést tett. Kéri a bizottságot, hogy nagyobb nyomtaték-kedvéért hasonlóan járjon el. Ezután fölveti újból a főorvos az elemi iskolák tanítási idejének reggeli 9 órai kezdetét. Élénken ecseteli a fejletlen, sokszor ruhátlan gyermekekre származó káros hatását annak, hogy őszi- és téli hónapokban ki nem pihenten, sötétben, hidegben kell fölkelniök s iskolába menniök. Ajánlja, hogy a bizottság sürgősen írjon fel a miniszterhez s kérje, hogy az elemi iskolák I—IV. osztályaiban a délelőtti tanítás reggel 9 órakor kezdődjék. Benkő tanfelügyelő felszólalása után élénk vita indult meg ebben a kérdésben; végül is a bizottság Pogány Károly indítványára igen helyesen úgy határozott, hogy országos mozgalmat indít a Meskó-indítvány érdekében, hasonló föliratokra kéri fel az ország közíg. bizottságait s vármegyénk révén az összes törvényhatóságokat s fölkeri a tanfelügyelőt, hogy addig is, míg az akció eredményes lesz, a szétszortaban fekvő községekben a 9 órakor kezdődő tanítást e rendkívüli okokra tekintettel léptesse életbe.

Szilassy István gazdasági felügyelő havi jelentése szerint a cséplés befejezéshez közeledik. A terméseredményeket a buzatlszök károsan befolyásolta. A tengeri a beérés felé közeledik, sőt helyenként a törést is megkezdtek. A szántóföldeken sok az egér, amelyek tengeriben károkat okoznak. A szárazság miatt úgy a mesterséges takarmányok, mint a természetes rétek hozama gyöngye volt, a legelők igen szárazak s ezért a jószágot sok helyen már most száraz takarmánnyal kell tartani, ami az amugyis szűkös takarmány-

mennyiséget még inkább kevesbiti. A takarmányhiányon sokat segítene a kötelező szesz-kázás elrendelése, amit figyelmébe ajánl a bizottságnak. Ismerteti Fehérvármegye közíg. bizottságának az állatállomány fentartása érdekében s a tordaaranyosi közíg. bizottságnak a bor- és must maximálás mellőzése tárgyában küldött átiratait. Indítványára a bizottság hasonló szellemű feliratok fölterjesztését határozta el.

Színház.

E héten is fényesen beigazolódtott, hogy a városunkban időző szintársulat azt a pártfogást, amelyben ittléte alatt részesül, kiérdemelte. Mezei Kálmán színigazgató el is követ mindent, hogy a közönség igényei kielégíttessenek. A társulat minden tagja a törelhető legjobbat, legprecízebbet adja s a tapsokból és elismerésekből minden este bőven részesülnek.

E helyen említjük meg, hogy jó volna, ha az igazgató intézkednék, hogy az előadást mindaddig ne kezdjék meg, míg a publikum üléseibe el nem helyezkedik. Előfordult már, hogy egy fél felvonáson át zavarták műélvezetünket a későn és folyton jövő, székeikkel dörömbölő színházlátogatók. A közönség eme részétől több pontosságot kérünk s az igazgatótól pedig elvárjuk, hogy az előadások megkezdése után, illetve felvonások közben a zavaró ki- és bejárást megakadályozza.

E hét műsora a következő volt: Vasárnap 16-án „Az obsitos hazatérése Olaszországból“, kedden 18-án „Lion Lea“, szerdán 19-én „Három a kislány“, csütörtökön 20-án Fehér Imre és F. Csók Vilma jutalomjátékául „Luxemburg grófja“, szombaton 22-én „A Golem“. Ma vasárnap 23-án, tekintettel a 82. gy. ezred által rendezendő népünnepélyre, előadás nem tartatik. Holnap hétfőn 24-én Darás József jutalomjátékául színre kerül „Ezüst pille“, operette 3 felvonásban.

Meghívó.

Folyó hó 23-án (vasárnap) a 82-ik gyalogezred rokkant-alapja javára nagy népünnepély az ezred katonai zenekarának közreműködésével délután 1 (egy) órától kezdődőleg Szászvároson, a Főtéren. Tombola, kabaré, szépségverseny, számárverseny, konfetti, lepényevés, zsákbufutás, tűzijáték, este tánc. Ételekről és italokról gondoskodva van. Beléptidij 2 K, katonáknak és gyermekeknek 1 K. Figyelem! Programmon kívül óriási meglepetés! Rendezőség.

NAPI HIREK.

— A király a székely hősök közt. Jelentettük, hogy a király a napokban meglátogatta József főherceg hadseregét, bejárva Erdély keleti határait, s különös figyelmet szentelve az Ojtozi-szoros pokoli harcaiban dicsőségesen kitűnt 82-es székely bakáknak. A világtörténet legfényesebb lapjaira való az a hősi bátorság, amivel ez a székely ezred újól is kitüntette magát és amit legeslegmelegben, legforróbb szívvel az arcvonal főparancsnoka, József főherceg méltányolt, amidőn a magyar vitézség iránti határtalan elismeréssel a 82. gy. ezredet egyszerre öt aranyvitézségi éremre terjesztette fel. Olyan páratlan kitüntetés ez, amire még a világháboruban nem volt példa, amit eddig csak a székely vitézség tudott kiérdemelni. A legfőbb hadur egy egész órát töltött a 82-ösök közt, minden tiszttel, számos közlegénnyel beszélt, kitüntető dicsérettel halmozva el őket és az ezredpa-

rancsnoknak a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta. Az öt arany vitézségi érem adományozása nagy örömet keltett a kitüntetettek közt. De mert az aranyérmeseket kivonják a harctéri szolgálatból, az öt székely hős arra kérte József főherceget, hogy maradhassanak az arcvonalon. Kérésük azonban hiábavaló volt, a frontmögötti szolgálatra osztották be őket, kik a pokol minden tűzében a hősök közt is a leghősebbek voltak. Ezért látogatta meg Károly király a 82-ösöket, a monarchiának most már legfényesebben dekorált ezredét, József főherceg legkedvesebb bakáit.

— **Kitüntetések.** Őfelsége S z i n t e Gábor m. kir. csendőrszázadost, volt dévai szakasparancsnokot, ki nem régiben kapta meg a Ferenc József-rend lovagkeresztjét, most a III. oszt. vaskorona-renddel tüntette ki. — A hadseregparancsnokság Breier Jenő cs. és kir. 64. gy.-ezr. őrmestert a bronz vitézségi éremmel és S z e m c s u k József tartalékos, a vas érdemkeresztrel tüntette ki a vitézségi érem szalagján.

— **Horváth Dezső dr. előléptetése.** A közoktatásügyi miniszter Horváth Dezső dr. dévai kir. segétfelügyelőt, a Pro Transsylvania hunyadmegyei fiókjának titkárát, a VIII. fizetési osztályba léptette elő.

— **Halálozás.** Graef Albert helybeli közmestert asztalosmester, a Graef és Gönczy temetkezési-vállalat cégének társtulajdonosa f. hó 17-én 62 éves korában meghalt. Benne a helybeli iparosság egy régi, tevékeny tagját vesztette el. Temetése f. hó 19-ikén ment végbe a lutheránus egyház szertartása szerint. A temetésen, melyen az iparosság testületileg vett részt, a városi lakosság nagy számban jelent meg.

— **Házasság.** Dr. Fogarassy Dezső kir. járásbíró, előbb a 64-ik, jelenleg a 24-ik gy.-ezred kitüntetett tart. főhadnagyja f. hó 20-án tartotta esküvőjét C s e g e y Irénke urhölgygel Kisujszálláson. Gratulálunk!

— **Hősi halál.** Kurcz József, a 64-ik gyalogezred hadnagyja, az olasz-fronton szakaszának rohamra való vezetése alkalmával elenséges golyótól fejen találva hősi halált halt.

— **Előléptetés.** A közoktatásügyi miniszter Hajtmán Etelka áll. polg. iskolai tanítónőt a VIII. fizetési osztályba léptette elő.

— **Az Arany János ifj. önképzőkör megalakulása.** A ref. Kún-kollegium kebelében működni szokott „Arany János“ ifj. önképzőkör szept. hó 19-én alakult meg dr. Nagy Sándor tanárelnök vezetése mellett a következő tisztségekkel: ifj. elnök Leit Pásztóhy Pál VIII. o. t., jegyző Ve sm á s Károly VIII. o. t., titkár Friedmann Ede VIII. o. t., lapfelügyelő Veiszberger Sándor VIII., könyvtárosok Vig Gábor és Szokoly Viktor VIII. és Nagy Kálmán VII. o. t. E tisztségviselőkhöz járul még az V—VIII. osztályokból 2—2 választmányi tag.

— **Izraelita polgártársaink** a múlt héten ünnepelték ujévüket s az engesztelési ünnepséget. Az ujév, mely szeptember hó 17-én és 18-án, hétfőn és kedden volt, az ő időszámításuk szerint az 5678-ik év lesz (a világ teremtése óta.) Az engesztelési vagy Jom-Kipur ünnep pedig, amely a nagy bőjt napja, szept. 26-án lesz.

— **Elvesztett anyakönyvek.** Az oláh betörés alkalmával a lupényi, hobicaurikányi és vulkáni anyakönyvi kerületek összes anyakönyvei, a mezőlivádiai kerületben pedig a házassági anyakönyvek veszttek el. A belügyminiszter akként rendelkezett, hogy e hiányok akként pótolassanak, hogy a vármegye levéltárában őrzött másodpéldányokból hiteles má-

solatokat készítsenek. E munkálatok végzésével Bratán János főlevéltárnok és ennek leánya, Bratán Ilona okl. tanítónő bizattak meg. Képzelték, hogy 1895. október 30-ig visszamenőleg milyen nagy munka a 3 féle anyakönyvek pótlása.

— **A szászvárosi Hangya fogyasztási szövetkezetbe** a beiratkozások, illetve az üzletrészek befizetése javában folynak. Ujlag felhívjuk polgártársainkat, hogy minél számszerűbben lépjenek be ezen hasznos és üdvös intézmény kötelékébe. Egy üzletrész 30 K. Jegyezni lehet lapunk felelős szerkesztőjénél, ifj. Szántó Károly urnál. A befizetések a „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.“-nál nyugta ellenében történnek.

— **A m. kir. 23-ik honvéd gyalogezred pótzászlóaljja,** amely a tavalyi román betörés óta Szarvason állomásozott, szeptember elején visszatért régi otthonába, Nagyszebenbe. A pótzászlóalj a Bauholtéri honvédlaktányában székel.

— **Déva város főjegyzőjévé** a f. hó 10-ikén Pogány Béla alispán elnöklete alatt megtartott képviselőtestületi ülésén Solymosy László aljegyző választott meg.

— **Az erdélyrészi moratórium feloldása.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli a miniszteriumnak az erdélyrészi moratórium fokozatos megszüntetése tárgyában kiadott rendeletét, amely az erdélyrészi moratóriumot csupán Csikvármegyében, Háromszékvármegye kézdi és kovásznai járásában, valamint Hunyadvármegye petrozsényi járásában tartja fenn december hó 31-ig bezárólag; az eddig moratórium alá esett összes többi tartozásokat ellenben négy egyenlő részletben kell törleszteni.

— **Uj szakasparancsnok.** A brassói m. kir. csendőrkerület Gernyeszegi Oszkár m. kir. csendőrszázadost, ki a mozgósítás alkalmával a dévai szakaszon, évek előtt pedig a brádi szakaszon teljesített szolgálatot, a brádi m. kir. csendőrszakasz parancsnokságával bizta meg.

— **Hirdetmény.** Közhírré teszem, hogy a helyi cs. és kir. 82. számú gyalogezred pótzászlóalj parancsnokságánál több női segédmunkaerő vétetik fel. A vonatkozó felvételi feltételek a városi tanács kiadóhivatatóban hétköznap a hivatalos órák alatt betekintheők. A pályázni kívánók délelőtt 9—11 óra közötti időben a pótzászlóalj segédtiszt irodájában személyesen jelentkezhetnek. Szászváros, 1917. szeptember 13. Andrae, polgármester.

— **A Gazdasági Egylet ülése.** A Hunyadmegyei Gazdasági Egylet folyó hó 10-én választmányi ülést tartott Cs. Lázár László elnöklete alatt. Az ülésen több fontos tárgyat beszéltek meg. Igy például tudomásul vette a választmány, hogy a földmivélségi miniszter 22000 drb. gyümölcsfacsemetét utalt ki az Egyletnek azon célból, hogy azokat alkalmas helyeken elültesse. A miniszternek azon intézkedése folytán, hogy az Egylet ugynevezett takarmányforgalmi bizottságot alakítson meg, az Egylet Bár Gábort, Kovács Lajost, Györfy Gyulát, Mihályus Sándort, Berivoy Lászlót, Naláczy Gézát, Marek Mórt választotta meg bizottsági tagokkul. A választmány tudomásul vette a vezetőség azon intézkedését, hogy 3600 korona fizetés, 1200 korona drágasági pótlék és 1200 korona uti átalány mellett egy főkertészt alkalmaz, akinek feladata lesz, hogy legalább 180 napon a megye különböző helyein utazgassék és a gyümölcs-termelő közönséget oktassa és tanácsokkal lássa el. Az aradi vakok intézetének a választmány 100 korona segélyt szavazott meg. A

tb. főszolgabíró. Elhatározta a választmány, hogy a miniszter azon intézkedése ellen, amelylyel a mák árát mm.-ként 200 koronában maximálta, felir, minthogy a gazdák tavaly 500 koronájával vették a vetőmagnak való mákot.

— **Hirdetmény.** Közhírré tétetik, hogy a földmivélségi miniszter ur 61.036 eln. sz. távirati felhatalmazása alapján a kormánybiztos az erdélyrészi vármegyékre nézve széna és szalma legmagasabb árát addig is, míg eziránt kormányrendelet véglegesen intézkedik, a következőksp állapította meg: szénáért mm.-ként követelhető legmagasabb ár Nagyöküllő-, Csik-, Udvarhely-, Alsófehér-, Kolozs-, Kisöküllő-, Beszterce-Naszód-, Tordaaranyos-, Hunyad- és Marostordavármegyék területén 28 K, továbbá Szebenvármegye területén 24 K, végül Brassó-, Fogaras- és Szolnokdobokavármegyék területéé 20 K. Tavasz szalma mm.-ért követelhető legmagasabb ár a fent említett 11 megye területén 12 K, a többi említett négy vármegye területén 20 K, végül őszi szalma mm.-ért követelhető legmagasabb ár összes erdélyi vármegyék területén 8 K. Árak laza állapotban helyszinén értendők. Szászváros, 1917. szeptember 18-án. Pap András, h. rendőrkapitány.

— **Szobatüz Kudzsiron.** Hétfőn reggel tűzilárma riasztotta fel Kudzsir lakosságát. A főutcán lakó Kománucz házából nagy füstoszlop tódult, csuszott fel, melyből első pillanatra azt hitték, hogy az egész ház ég, pedig csak a szobában lévő ágy volt tűzben, amelyet a reggeli órákban a mezőre ment gyermekek véletlenségből gyújtottak meg. Ugyanis az ágy alatt alma volt elhelyezve, amit gyertyavilág mellett szedtek ki s így történt, hogy az ágyban lévő szalmazsák a vigyázatlanság következtében tüzet fogott. A tüzet hamar eloltották s így nagyobb baj nem történt, pedig a nagy szárazság következtében nem lévén közel víz, végzetessé válhatott volna.

— **A választójogról.** Nyolcvannégy oldalas tanulmányt írt dr. U l a i n Ferenc a választójogról, illetve az általános választójog ellen. Mint ő maga írja, a tanulmánya évek óta készen áll, most csupán átnézte és úgy találta, hogy eddigi vélekedése most is megáll. Nagy halmaz adattal igyekszik bizonyítani, hogy az általános választójog egyáltalán nem „varázsszék” az ország bajainak orvoslására.

— **Szülők figyelmébe!** Iskolás gyermekeket teljes ellátásra elfogadok. Fizetés meg egyezés szerint. S z á s z Andrásné Szászváros, Malom-u. 17. 36 4—4

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. *)

Tejrekvirálás.

Vettük a következő levelet: A tejmizéria napról-napra nagyobb arányokat ölt. Naponként látjuk a szegény asszonyokat, amint üres edényekkel ki a város végéig mennek a tejes emberek elébe s csak nagy rimánkodásra s könyörgésre a maximális árak túlfizetésével tudnak egy kis tejhez jutni. Odahaza a gyerekek addig legtöbbnyire órák hosszat felügyelet nélkül maradnak s az iskolába is vagy reggeli nélkül vagy elkésve indulnak. Könnyen és praktikusán vélném a kérdést megoldhatónak a következőkép: egy alakítandó bizottság összeírja elsősorban is azon sok gyermekes családokat, kiknek fenntartója katonai szolgálatot teljesítenek és összeírná a gazdák fejősteheneinek számát. Köteleztetnének a gazdák arra, hogy a bizottság által kiállítandó utalványra minden fejős tehénük után — mondjuk — egy fél liter tejet maximális

*) Közérdekű felszólamlásokat e rovat alatt díjtalanul közlünk. A felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

áron az utalvány felmutatójának kiadjanak. A gazdák ezt könnyen megtehetnék s a szegény gyermekek is inkább hozzájuthatnának a legfontosabb élelmiszerhez, a tejhez. Egy kis jóakarattal s körültekintéssel e kérdést is könnyen el lehetne intézni. Számos hadiasszony és szegény kis gyermek hálás köszöneté lesz a bizottság jutalma. Tisztelettel: Riebel Albert, városi képviselőtestületi tag.

Eladó ház. 3 szoba, konyha, nagy kert s egyéb melléképületekből álló ház eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban. 53 1-2

Árverési hirdetmény.

Lozsádon egy 172 kat. holdas birtok 1917. szeptember hó 27-én d. u. 3 órakor a körjegyzői irodán nyilvános árverésen bérbeadatik. Kikiáltási ár 4000 korona, bánatpénz 10%. Utóajánlatot nem fogadok el. Bővebb felvilágosítással szolgál: **Görög József,** áll. tanító. 54

„Perpetuum“

Egyetlen barnaszénnel fűthető folyton égő kályha. A jelenkor legjobb kályhája. Legtakarékosabb fűtés! Teljesen szagtalan! Éjjel-nappal egyenletes kellemes meleg! Pontos szabályozható hőmérséklet! Nincs korom! Nincs salak! Nincs por! Nincs kezelés! Évenként csak egyszer kell befűteni.

Hirsch és Frank

Budapest Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő Részvénytára. Budapest, VI. Aréna-utca 128. szám. 45 2-3

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

138 4-

Egy csinos szoba, konyhából álló lakást keres gyermektelen házaspár azonnalra. Ajánlatok Szathmáry Aladárhoz intézendők. 46 2-2

Hirdetések jutányos árban felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tüzoltók és tornászok számára is, livrée-posztók,

úri- és női-loden-szövetek, női costüm ruha-szövetek,

billiárd huzatok, posztók játékasztalokhoz és kocsikhoz stb. jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapju brünni posztóárakat és nem olcsó rongyokat, amelyek alig érik meg az elkészítés árát, ajánl:

SZATHMÁRY ALADÁR
a brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvároson, Sétafér-utca 5. szám. 47 20-

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Eladó 10 hold föld együttesen és pedig a perkászi határban 6 és fél hold, a szászvárosi határban a „Kis-hegy“-en lévő kertből 3 és fél hold. Ezenkívül több ingóság u. m. kádak, kályhák, asztalok stb. eladó. Ajánlatok özv. Fodor Gyuláné Szászváros, címre küldendők. 47 2-3

Új nőikalap divatterem.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a szászvárosi és környékbeli t. hölgyközönséget, hogy Szászvároson, Sétafér-utca 1. szám alatt ::: ::: :::

nőikalap divattermet

nyitottam. Elvállalok mindennemű nőikalap készítést, átalakítást, díszítést a legjutányosabb árban. Ugy a helybeli, valamint a vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek. Levélbeli kérdésködésekre, megrendelésekre azonnal válaszolok. Magamat a t. hölgyközönség nagybecsű pártfogásába ajánlva, maradtam teljes tisztelettel

ZALÁNYI BERTA

nőikalap készítő és díszítő, Szászváros, Sétafér-utca 1. sz. 19 8-10

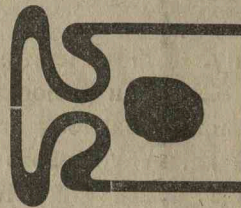
Izléses kiállítás! Legújabb divat!

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy fényképészeti műtermemben a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fényképnagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megalégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

139 4-

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szeresheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkekben. Továbbá női courens árúknak, u. m.: szövetek, kretonok, zefirek, vásznak, gyermekruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermekcipőit a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Nagy raktár munkás

fatalpu cipőkben.

31 6- Tisztelettel
BENKŐ ÁRUHÁZ.

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GYORSSAJTÓJÁN 1917.